

نقش گیرنده های اپیوئیدی بر اخذ غذای ناشی از گلوتامات در جوجه های نوزاد

مهشید ترک زبان^۱، مرتضی زنده دل^۲، وهاب باباپور^۳، نگار پناهی^۴

۱- دانشجوی دکتری دانشکده دامپزشکی دانشگاه علوم تحقیقات، تهران، ایران.

۲- دانشیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران. zendedel@ut.ac.ir

۳- استاد دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۴- استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۸/۲/۵ تاریخ پذیرش: ۹۸/۷/۳۰

چکیده

زمینه و هدف: علیرغم این که سیستم های گلوتاماترژیک و اپیوئیدرژیک نقش کلیدی در تنظیم اشتها بازی می کنند، اما تقابل عمل آن ها در تنظیم مصرف غذا در جوجه های گوشتی صورت نگرفته است. لذا مطالعه حاضر به منظور بررسی تداخل این دو سیستم، بر اخذ تجمعی غذا در جوجه های گوشتی انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه در ۳ مرحله (هر مرحله بر روی ۴ گروه آزمایشی و ۱۱ جوجه) انجام گرفت. در آزمایش ۱ جوجه ها تزریق بطنی مغزی سالین (کنترل)، گلوتامات (۳۰۰ نانومول)، β -FNA (آگونیست های گیرنده های μ ، ۵ میکروگرم) و تزریق توام گلوتامات + β FNA را دریافت کردند. آزمایشات ۲ و ۳ مشابه آزمایش ۱ بود به جز این که جوجه ها تزریق NTI (آگونیست های گیرنده های δ ، ۵ میکروگرم) و μ -nor-BNI (آگونیست های گیرنده های κ ، ۵ میکروگرم) را به جای β -FNA دریافت کردند. سپس میزان اخذ غذای تجمعی در زمان های ۳۰، ۶۰ و ۱۲۰ دقیقه بعد از تزریق اندازه گیری گردید.

یافته ها: نتایج نشان دهنده این بود که تزریق گلوتامات به طور معنی داری موجب کاهش اشتها در مقایسه با گروه کنترل شد ($P < 0/05$). تزریق توام گلوتامات و آنتاگونیست μ اپیوئیدی، افزایش معنی داری در اخذ تجمعی غذا نسبت به گروه کنترل گردید ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تداخل بین سیستم گلوتاماترژیک و اپیوئیدرژیک مرکزی بر رفتار تغذیه ای وجود دارد که از طریق گیرنده های اپیوئیدی μ در جوجه های گوشتی میانجی گری می شود.

واژه های کلیدی: سیستم گلوتاماترژیک، سیستم اپیوئیدرژیک، اخذ غذا، جوجه گوشتی.

مقدمه

با نوروپپتیدها میانجی ها از جمله لپتین (۲۰، ۱۳)، دوپامین و سروتونین (۱۲)، کوله سیستوکینین (۳۷) و غیره، یکی از نوروترانسمیترهای مهمی اپیوئیدها هستند که گیرنده های آن ها در سرتاسر سیستم عصبی مرکزی مهره داران گسترش یافته است (۳). تحقیقات عملگردهایی را مثل خاصیت ضد درد (۲۱)، کنترل قلبی-تنفسی و تأثیر بر سیستم ایمنی بدن و غیره برای سیستم اپیوئیدرژیک درون زاد و لیگاند های آن ها نشان داده

عامل اصلی در تعیین ترکیب بدنی و میزان رشد و نمو در طول زندگی حیوانات مصرف خوراک است. رفتار تغذیه ای توسط یک سری سازوکارهای فیزیولوژیکی در سطوح مختلف دستگاه عصبی محیطی و مرکزی تنظیم می گردد (۲۲). این رفتار توسط ساز و کارهای نوروشیمیایی پیچیده ای در بخش های مختلفی از مغز مثل هیپوتالاموس، هسته پراپراکیال، هسته قوسی و آمیگدال تنظیم می شود (۲۶، ۷). تاکنون تحقیقاتی در ماکیان رابطه

گوارش از طریق فیبرهای آوران به هسته دستجاتم نزولی ختم می‌شوند که نوروترانسمیتر غالب در این مسیرها گلو تامات است و گیرنده های NMDA در هسته دستجات منزوی در انتقال عصبی آوران شرکت دارند. هسته دستجات منزوی این اطلاعات حسی را انسجام می‌دهند و این اطلاعات را به نورون های پیش عقده ای پاراسمپاتیکی هسته حرکتی پشتی عصب واگ (DMV) و به نقاط دیگر انتقال می‌دهند و در مسیر وبران از نوروترانسمیترهای نوراپی نفرین، گلو تامات و غیره استفاده می‌کند (۶). تجویز منوسدیم گلو تامات (MSG) در مغز موجب هاپیر گلاسیمی و در نتیجه کاهش دریافت غذایی شود (۴). این در حالی است که تجویز خوراکی آن، باعث افزایش اشتها گردیده است (۱۹). هم چنین تزریق درون سلولی آن باعث چاقی دررت و موش سوری گردید (۶). بررسی ها نشان می دهد که تداخل بین سیستم گلو تاماترژیک و اپیوئیدرژیک از طریق گیرنده های اپیوئیدی با گیرنده های گلو تامات میانجی گری می شود. گیرنده های NMDA در حساس سازی رسپتورهای μ اپیوئیدی در ناحیه CA1 هیپوکمپ رت دخالت دارند، بررسی ها نشان داد حساس سازی رفتاری در اپیوئیدها می تواند سطح گلو تامات را در ناحیه تگمتموم شکمی مغز (VTA) و قسمت جلو پیشانی قشر مغز تغییر دهد (۱۶). هم چنین نتایج مطالعات رفتاری محققان نشان می دهد که دسته وسیعی از آنتاگونیست رسپتور NMDA، تحمل به اثرات ضد دردی مورفین را کاهش می دهد (۳۴، ۳۵)، بررسی ها هم پوشانی و تاثیر گیرنده های اپیوئیدی مو بر رسپتورهای گلو تامات را تأیید کردند، مورفین متصل به یک پروتئین مهاری، در پایانه های پس سیناپسی گلو تاماترژیک و گاباژیک و غیره نورون های واسطه ای نخاع یافت می شود و در تجویز حاد اپیوئیدها درهسته اکومبانس یک حیوان ساده، مورفین انتشار و رهایش

است (۳۹). ۵ گیرنده مو، سیگما، کاپا، دلتا و اپسیلون برای اپیوئیدها شناسایی شده است (۲۴). همه این رسپتورها با پروتئین G مزدوج هستند و همگی آن ها آدنیلیل سیکلاز را مهار می کنند (۱۷). محققان نقش سیستم اپیوئیدی آندوژن را در کنترل و تنظیم رفتار تغذیه پستانداران تأیید کرده و نشان دادند که در سیستم عصبی مرکزی جوجه ها هر سه گیرنده کاپا، دلتا و مو اپیوئیدی وجود دارد (۳۸، ۹، ۸). چون دستگاه گوارش غنی از گیرنده های اپیوئیدی است پس تاثیر آن بر این دستگاه غیر قابل انکار است. اپیوئیدها در معده باعث افزایش تونوس معده و کاهش حرکات آن می شوند هم چنین باعث کاهش ترشح اسید معده می گردند. در روده باعث افزایش تونوس روده و اسپاسم های دوره ای و کاهش حرکات دودی آن می شوند. یکی از اثرات مزمن اپیوئیدها ایجاد یبوست ناشی از اثرات پاراسمپاتیکی مرکزی آن ها است. هم چنین باعث انقباض مجرا و بسته شدن اسفنکتر اودی، برگشت صفرا و آنزیم های پانکراس می شوند (۱). تزریق زیر جلدی و داخل صفاقی آگونیست رسپتور کاپای اپیوئیدی (داروی تیفلوادم) باعث افزایش اخذ غذا بدون تاثیر بر اخذ آب گردیده است (۲۵). گلو تامات به عنوان مهم ترین میانجی عصبی تحریکی در مغز و طناب نخاعی شناخته شده است و مسئول بیش از ۷۵ درصد از انتقالات سیناپسی تحریکی در مغز است (۳۳)، ساختمان مولکولی آن به ۲ شکل تا خورده و باز است، از نظر فارماکولوژی گیرنده های مهمی و نوتروپیک گلو تامات از طریق ۳ نوع آگونیست انتخابی قابل تشخیص هستند: N-متیل-دی-آسپاراتات یا NMDA ، آلفا-آمینو-۳-هیدروکسی-۵-هیدروکسی-۵-متیل-۴ اپزوکسازولپروپونات AMPA، کاینات (Kainat)، کایناتو AMPA اغلب همراه هم و به عنوان رسپتورهای non-NMDA یا گیرنده های غیر NMDA نامیده می شوند (۳۰، ۲۸)، اطلاعات حسی از دستگاه

گلوتامات و گابا را از طریق مهار Ca^{+} و هدایت K^{+} و هم چنین مهار فعالیت میانجی cAMP ضربان ساز کاتیونی غیرانتخابی، سرکوب می‌کند و جریان گیرنده NMDA پس سیناپسی به واسطه تقویت مورفین، تقویت می‌گردد (۱۵)، بررسی‌هایی که تاکنون انجام شده، در شناسایی نواحی ویژه و هم چنین میانجی‌های عصبی درگیر در تنظیم دریافت خوراک کم کفایت توجهی کرده است و هر چه اطلاعات بیشتری در این مورد به دست آید، امکان بررسی و دستکاری سیستم‌ها، به منظور بررسی‌های وسیع‌تر و دقیق‌تر، راحت‌تر و بیشتر می‌شود (۲۹). در مطالعات گذشته اثر سیستم‌های اوبیوئیدی و گلوتامات بر دریافت غذا مشخص شده است اما تداخل آن‌ها به ویژه در جوجه‌های گوشتی جهت اخذ غذا، بررسی نشده و ضروری است که مورد مطالعه قرارگیرد. لذا یک تحقیق تجربی بر روی تاثیر تداخل این سیستم‌ها بر اخذ غذا در جوجه‌های گوشتی ضروری به نظر می‌رسد. با مطالعه حاضر جنبه‌های دیگری از این موضوع مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

این مطالعه در ۳ مرحله و در هر مرحله آزمایشات بر روی ۴ گروه آزمایشی شامل یک گروه کنترل و سه گروه تیمار انجام گرفت و در هر گروه آزمایشی از ۱۲ قطعه جوجه نژاد گوشتی راس ۳۰۸ استفاده شد. جوجه‌های مورد آزمایش در اتاق‌های مجزا با نور مداوم (۲۳ ساعت روشنایی و ۱ ساعت تاریکی)، دمای 32 ± 1 درجه سانتی‌گراد، رطوبت نسبی ۶۰-۴۰٪ و با دسترسی آزاد به آب و جیره استارتر (شامل ۲۰-۲۱ درصد پروتئین و ۲۸۵۰ کیلوکالری انرژی قابل متابولیسم) نگهداری شدند (جدول ۱). جوجه‌ها به مدت ۳ روز به صورت گروهی و بعد در قفس‌های انفرادی قرار گرفتند. تزریق داخل بطن مغزی (ICV) در ۳ روزگی جوجه‌ها انجام شد. جوجه‌ها به مدت ۳ ساعت قبل از آزمایش از غذا محروم شدند. تزریق داخل بطن مغزی در جوجه‌ها، به روش دیویس و همکاران (۱۸، ۱۰)، با استفاده از سرنگ هامیلتون از طریق سوراخ ایجاد شده در بطن انجام گردید (۳۶). جهت تزریق داخل بطن مغزی در جوجه‌ها، سر جوجه هوشیار توسط یک وسیله آکریلیک که زاویه نوک آن ۴۵ درجه می‌باشد نگهداشته می‌شد به طوری که سطح مجسمه موازی با سطح میز کار قرار داده می‌شد، کلیشه ای بلافاصله بر روی مجسمه در ناحیه بطن راست قرار می‌گرفت یک سوراخ در کلیشه تعبیه شده بود، که با استفاده از سرنگ هامیلتون از طریق سوراخ ایجاد شده در بطن مواد مورد نظر تزریق می‌گردد (سر سوزن تنها به اندازه ۴ میلی متر در پوست و مجسمه فرو می‌رفت) (۳۶)، این پروسه در جوجه‌ها استرس‌زا نبود (۳۱). حجم تزریقات در هر گروه ۱۰ میکرولیتر بود. بعد از تزریق، بلافاصله جوجه‌ها به قفس برگردانده شده و به صورت آزاد به آب و غذا دسترسی داشتند. سپس میزان اخذ غذای تجمعی در زمان‌های ۳۰، ۶۰ و ۱۲۰ دقیقه بعد از تزریق اندازه‌گیری شد. هم چنین اخذ غذا به عنوان درصد یا وزن بدن بیان گردید تا تاثیر تفاوت وزن بین جوجه‌ها بر میزان اخذ غذا به حداقل برسد. در پایان هر مرحله از آزمایش، جوجه‌ها با اتر کشته شده و محل تزریق مورد بررسی قرار گرفت و تنها داده‌های جوجه‌هایی که رنگ در بطن جانبی آن‌ها بود (شکل ۱) مورد آنالیز قرار گرفت، زیرا رنگ اوانس بلو ۰/۱ درصد در نرمال سالین ۰/۸۵٪ به عنوان شاهد در گروه کنترل استفاده می‌شد و دیگر داروهای مد نظر یا در آن حل شده و یا در آن رقیق می‌شدند.

دوزهای موثر داروها

۱- آنتاگونیست μ اوبیوئیدی - FNA β (Beta- Funaltrexamine) با دوز ۵ میکروگرم

۲- آنتاگونیست δ اوبیوئیدی (NTI) (Naltrinodole) با دوز ۵ میکروگرم

۳- آنتاگونیست K اوبیوئیدی (nor-BNI) (Nor-binaltorphimine) با دوز ۵ میکروگرم

۴- گلوتامات با دوز ۳۰۰ نانومول

در اولین مرحله آزمایش، ۴ گروه شامل یک گروه کنترل که سرم فیزیولوژی به همراه اوانس بلو ۰/۱ درصد در بطن مغز تزریق شد و سه گروه تیمار که در تیمار یک آنتاگونیست μ اوبیوئیدی - FNA β ، در تیمار دوم گلوتاماتو در تیمار سوم تزریق ترکیبی گلوتامات و آنتاگونیست μ اوبیوئیدی - FNA β به طور هم‌زمان انجام شد. آزمایشات مرحله ۲ و ۳ هم شامل ۴ گروه و مانند گروه ۱ بودند و آنتاگونیست δ اوبیوئیدی NTI و آنتاگونیست K اوبیوئیدی nor-BNI جایگزین آنتاگونیست μ اوبیوئیدی - FNA β شدند. برای تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده از آزمایشات، اخذ غذای تجمعی (گرم) در تمامی گروه‌ها و در هر مرحله زمانی با استفاده از نرم افزار SPSS ver. ۱۶ آنالیز واریانس دو طرفه (ANOVA) مورد بررسی قرار گرفت و برای ارزیابی اختلاف معنی دار بین گروه‌ها از آزمون تعقیبی (Post Hoc) Tukey-Kramer استفاده شد. سطح معنی دار ($P < 0.05$) در نظر گرفته و نتایج در همه موارد به صورت $Mean \pm SEM$ بیان گردید.

جدول ۱- جیره‌ی غذایی جهت تغذیه جوجه‌ها	
بهترین زمان مصرف	۰-۳ هفته‌گی
شکل خوراک	پلت
انرژی قابل متابولیسم (کیلوکالری/کیلوگرم)	۲۸۵۰

۲۰-۲۱	پروتئین خام (درصد)
۱/۰۵	لیزین (درصد)
۰/۴۷	متیونین (درصد)
۰/۷۴	متیونین + سیستین (درصد)
۰/۱۸	تریپتوفان (درصد)
۰/۷۴	ایزولوسین (درصد)
۱	کلسیم (درصد)
۰/۵۰	فسفر (درصد)
۰/۳۶	کلرید + سدیم (درصد)

نتایج

در این آزمایش تزریق داخل بطن مغزی گلوتامات و آنتاگونیست μ اوپیوئیدی (FNA- β) و تزریق ترکیبی گلوتامات به علاوه FNA- β به منظور بررسی مقدار اخذ غذای جمعی بر اساس درصد وزن بدن (نمودار ۱) انجام شد، در تزریق داخل بطن مغزی، اخذ جمعی غذا در گروه‌های دریافت کننده گلوتامات نسبت به گروه کنترل بصورت معنی داری کاهش یافت ($P < 0/05$)، تزریق آنتاگونیست اوپیوئیدی μ هیچ تغییر معنی داری را نسبت به گروه کنترل نشان نداد اما تزریق ترکیبی گلوتامات و آنتاگونیست μ اوپیوئیدی (FNA- β)، افزایش معنی داری در اخذ جمعی غذا نسبت به گروه دریافت کننده گلوتامات داشت ($P < 0/05$). در آزمایش دوم (نمودار ۲) تزریق گلوتامات باعث کاهش دریافت غذا به صورت معنی دار در جوجه‌ها نسبت به گروه کنترل گردید و تزریق آنتاگونیست δ اوپیوئیدی (NTI)، هیچ تغییر معنی داری را نسبت به گروه کنترل نشان نداد هم چنین تزریق ترکیبی گلوتامات و آنتاگونیست δ اوپیوئیدی (NTI)، تغییر معنی داری در اخذ جمعی غذا نسبت به گروه دریافت کننده گلوتامات نداشت ($P < 0/05$). در آزمایش سوم (نمودار ۳) مانند دو آزمایش اول، تزریق داخل بطن مغزی گلوتامات، اخذ غذا را به صورت معنی داری در جوجه‌های گوشتی نسبت به گروه کنترل کاهش داد ($P < 0/05$)، تزریق آنتاگونیست K اوپیوئیدی (nor-BNI)، در جوجه‌ها تغییر معنی داری در دریافت جمعی غذا نسبت به گروه کنترل نداشت و همین طور هم چنین تزریق ترکیبی گلوتامات و آنتاگونیست K اوپیوئیدی (nor-BNI)، تغییر معنی داری در اخذ جمعی غذا نسبت به گروه دریافت کننده گلوتامات نشان نداد ($P < 0/05$).

نمودار ۱- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست μ اوپیوئیدی FNA- β و تزریق ترکیبی گلوتامات به علاوه FNA- β بر مقدار اخذ غذای جمعی بر اساس درصد وزن بدن (BW%) (گرم) در جوجه‌های گوشتی محروم از غذا به مدت ۳ ساعت در دوره‌های زمانی مختلف.

داده‌ها به صورت میانگین و انحراف معیار (Mean \pm SEM) ارائه شده‌اند. ستون‌های دارای حروف لاتین نامشابه (b و a) در هر زمان اختلاف معنی‌دار بین تیمارها را نشان می‌دهد ($P < 0/05$).

نمودار ۲- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست δ اوپیوئیدی NTI و تزریق ترکیبی گلوتامات به علاوه NTI بر مقدار اخذ غذای جمعی بر اساس درصد وزن بدن (BW%) (گرم) در جوجه‌های گوشتی محروم از غذا به مدت ۳ ساعت در دوره‌های زمانی مختلف.

داده‌ها به صورت میانگین و انحراف معیار (Mean \pm SEM) ارائه شده‌اند. ستون‌های دارای حروف لاتین نامشابه (b و a) در هر زمان اختلاف معنی‌دار بین تیمارها را نشان می‌دهد ($P < 0/05$).

نمودار ۳- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست κ اوپیوئیدی **nor-BNI** و تزریق ترکیبی گلوتامات به علاوه **nor-BNI** بر مقدار اخذ غذای تجمعی بر اساس درصد وزن بدن (**BW%**) (گرم) در جوجه‌های گوشتی محروم از غذا به مدت ۳ ساعت در دوره‌های زمانی مختلف.

داده‌ها به صورت میانگین و انحراف معیار ($\text{Mean} \pm \text{SEM}$) ارائه شده‌اند. ستون‌های دارای حروف لاتین نامشابه (**ba**) در هر زمان اختلاف معنی‌دار بین تیمارها را نشان می‌دهد ($P < 0.05$).

شکل ۱- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست μ اوپیوئیدی **FNA β** و تزریق ترکیبی گلوتامات بعلاوه **FNA β** محل درست تزریق (قسمت آبی رنگ)

شکل ۲- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست δ اوپیوئیدی **NTI** و تزریق ترکیبی گلوتامات بعلاوه **NTI**

شکل ۳- اثر تزریق داخل بطن مغزی گروه کنترل، گلوتامات، آنتاگونیست κ اوپیوئیدی **nor-BNI** و تزریق ترکیبی گلوتامات به علاوه **nor-BNI**

بحث و نتیجه گیری

در مطالعات پیشین در مورد نقش گلوتامات بر میزان اخذ غذا محققان نشان دادند که تزریق داخل بطن مغزی گلوتامات در جوجه‌های گوشتی باعث کاهش معنی‌دار اخذ غذا گردید (۵)، در مورد کبوتر هم نتایج مشابهی به دست آمد (۲۷)، که با نتایج تحقیق حاضر همخوانی داشت، هم چنین تزریق داخل بطن مغز **CNQX** آنتاگونیست گیرنده‌های **AMPA** و **Kainate** گیرنده‌های غیره **NMDA** باعث کاهش اخذ غذا به صورت معنی‌دار شد، دی و همکاران نشان دادند که تزریق گلوتامات به درون هسته هیپوتالاموس جانبی در موش رت نر و محروم از غذا در نخستین ساعت پس از تزریق، باعث افزایش اخذ غذا گردید (۱۱)، تفاوت نتایج حاصل از تزریق گلوتامات به داخل هسته هیپوتالاموس جانبی در موش رت در مقایسه با نتایج حاصل در جوجه می‌تواند مربوط به اختلافات بین گونه‌ای باشد. این مطالعه با هدف بررسی و آشکارسازی تداخل عمل بین سیستم‌های گلوتاماترژیک و اوپیوئیدرژیک در تنظیم مرکزی اخذ غذا در جوجه‌های نژاد گوشتی راس ۳۰۸ انجام گرفت. بسیاری از تحقیقات اثرات متقابل اوپیوئیدها و سیستم گلوتاماترژیک را در سیستم عصبی مرکزی تأیید کرده‌اند. در این بررسی در تزریق هم زمان درون بطن مغزی گلوتامات و آنتاگونیست μ اوپیوئیدی **FNA β** باعث، افزایش معنی‌دار اخذ تجمعی غذا گردید، شواهد و مدارک فزاینده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد، ترکیبات اوپیوئیدی به طور معنی‌داری نقل و انتقال سیناپس‌های گلوتاماترژیک و انعطاف‌پذیری نورونی را در هیپوکامپ تغییر می‌دهند گزارش شده است که مصرف اوپیوات‌ها موجب افزایش معنی‌دار در غلظت گلوتامات خارج سلولی در بسیاری از نواحی مغز می‌شود که ممکن است این افزایش، نقل و انتقالات عصبی را تحت تأثیر خود قرار دهد (۳۲، ۲). بررسی‌ها نشان دادند که آزاد سازی داخل سلولی اوپیوئیدها و استفاده از اوپیوئیدها به صورت خارج سلولی، باعث آزاد سازی گلوتامات به عنوان جزء تحریکی نوار شبکه عضلانی طولی می‌شود (۱۴). گزارشات نشان می‌دهد که تحریک گیرنده‌های اوپیوئیدی در سطح شکمی میانی کورتکس مغز (**VMPFC**) به واسطه دریافت سیگنال‌های گلوتامات، باعث تحریک رفتار تغذیه‌ای شده است، به عنوان مثال تزریق **DAMGO** به دنبال مسدود کردن گیرنده‌های **AMPA** در پوسته هسته اکومینس میزان دریافت غذا را در موش افزایش داد. تزریق درون بطن مغزی آگونیست گیرنده‌های **AMPA** (امانه **NMDA**)، رفتار تغذیه‌ای را سرکوب کرد و به طور هم زمان باعث ایجاد رفتار پرورشی و بیش فعالی حرکتی گردید (۲۳). این نتایج نشان می‌دهد که احتمالاً تداخل بین سیستم گلوتاماترژیک و اوپیوئیدرژیک مرکزی بر رفتار تغذیه‌ای از طریق گیرنده‌های اوپیوئیدی μ و گلوتامات در جوجه‌های سه روزه گوشتی میانجی‌گری می‌شود. تا به حال مطالعه‌ای در رابطه با تداخل سیستم گلوتاماترژیک و اوپیوئیدرژیک مرکزی بر رفتار تغذیه‌ای در حیوانات صورت نگرفته است، لذا این مطالعه قادر به مقایسه نتایج این بررسی با مطالعات دیگر نمی‌باشد.